

VACANȚĂ LA... TEATRUL TV

Probabil nu e un... accident faptul că Olimpia Arghir se face „vinovată” de toate cele trei montări incriminate. În două dintre cazuri, desigur, din admirație pentru maestrul necontestat al teatrului poetic, posesor al unei sensibilități „aproape feminine”, acuza putându-se formula: „delict din dragoste”, în condițiile unei incompatibilități cu inefabilul obiectului de adorație, creația lui Mihail Sebastian.

Pentru **Vacanță de Crăciun** (adaptare realizată împreună cu Paul Ioachim după romanul „Accidentul”), care nu e la primul Revelion cu telespectatorii, s-ar putea invoca unele circumstanțe atenuante. Și anume pasajele descriptive – o tentație prea mare atunci când la teatrul TV se vrea cu tot dinadinsul, din motive extraestetice, să se iasă din platou. Numai că în cazul unui roman renumit pentru impecabila sa arhitectură nu este suficientă pur și simplu tranșarea în secvențe de interior și secvențe de exterior, ignorându-se amănuntul că pasionanta acțiune se desfășoară de fapt în interioritatea personajelor, intriga constituind-o complicatul proces de metamorfozare a unui sentiment: indiferența în iubire, iubirea în gelozie și din nou în dragoste, dar pentru altcineva. Un subtil joc existențial și – se știe – Sebastian a fost un existențialist **avant la lettre**.

Aceași eroare fundamentală – scoaterea „en plein air” plus priza directă – asasinează și textul **Jocului de-a vacanța**, în proporție de 75% replicile fiind inaudibile; la care se adaugă un montaj defectuos și o distribuție cel puțin „fantezistă”. Rămâne de discutat dacă idealul masculin întruchipat, la premiera absolută din 1938, de George Vraca a ajuns astăzi să fie reprezentat de George Alexandru (simpatic, talentat, dar cu totul alt „gen”, defel recomandat pentru flegmaticul Ștefan Valeriu). Tamara Buciuceanu, oricât de bine arată, nu are cum pretinde să intre în atenția acestui – e drept, fanat și el – „june prim”. Pe de altă parte, Corina Elvirei

Deatcu este atât de prost filmată și rău direcționată încât permanent manifestă o agresivitate gestuală și are în privire o încrâncenare ce o îmbătrânește cu cel puțin douăzeci de ani, transformând-o dintr-o candidă într-o versată persoană feminină ca atâtea altele, mereu „în cadru strâns” cu personajele masculine.

Cum deznodământul e dezvăluit încă din start printr-o baladă folk („... am să te caut, am să te gălesc...”), nimic nu mai poate mira. Doar întrista. Tentativa de potențare a intrigii în manieră polițistă printr-un tipic acompaniament sonor; actualizarea forțată și inutilă: jogging, televizor etc.; emanciparea spectaculoasă: secvența de „pat-dublu”; concretizarea visului: idila-n trei în stil country; cochetarea sporadică și superficială cu „aptitudinile” aparatului de luat vederi – dialogul la/în oglindă. Plus contribuția aviației utilitare locale, care a facilitat câteva panoramări la locul săvârșirii faptei.

Bătălia aceasta veleitară pentru film = teleplay se încearcă a fi dată și pe texte special scrise în acest scop, dar rezultatul este la fel de debil sub aspect valoric. Pentru că scenariu-piesa lui Liviu Timbus **Vacanță la munte** (sic!), la „lectura” sa televizată, înfăptuită tot de Olimpia Arghir (cândva foarte bună regizoare, însă de **teatru TV**), se dovedește o insignifiantă însăilare de pretexte conflictuale „actuale”, menite să pună la încercare temeinicia unei căsnicii în care soția este confruntată cu pasiunea încă ardentă a iubitului din tinerețe – la vremea respectivă arestat, apoi emigrat; acum revenit în țară și atent supravegheat de aceleași vigilente organe represive. Accentele sunt melodramatice, iar actorii efectiv nu au ce juca. Astfel că nu pot fi decât menționați pentru prestație, în așteptarea unor roluri pe măsură: Diana Lupescu, Mircea Diaconu și fiul, Victor, Marius Bodochi și Melania Ursu, Constantin Cotimanis și actorii Teatrului „Masca”, într-o prețioasă explicitare pantomimică. ■

CEI DIN URMĂ... sunt cei dintâi

Premiera **Bărbierul din Sevilla** a izbutit un dublu tur de forță. Refacerea spectacolului mai vechi de pe scena Teatrului Giulești (azi, Odeon) Dinu Cernescu a gândit-o în termeni „economici”. Pe de o parte, un decor minimal (perdele cu... scârț!?!), realizat cu ajutorul scenografului Vasile Rotaru. Pe de altă parte, o viziune simplificatoare, mai exact spus vulgarizatoare. Faimoasa capodoperă a lui Beaumarchais a fost împinsă înapoi, nu la Molière sau Regnard, ci chiar la commedia dell'arte, într-o discutabilă tentativă de popularizare a unei piese ce nu avea nevoie de așa ceva. Toate calitățile remarcate încă la premiera de la Comedia Franceză din 1775 au fost înlocuite după cum urmează: verva scânteietoare cu umor căznit, captivantele argumentări cu plictisitoare digresiuni, caricatura savuroasă cu pantomimă de **mauvais goût**. O altă idee „novatoare” a fost distribuția pe **contre-emploi** de vârstă și temperament, făcându-se abstracție de amănunțitele indicații de regie ale autorului. Ileana Cernat se descurcă foarte bine în postura de ingenuă, dar, dispărând flagrantă discrepanță de etate, se anulează premisa intrigii. Lipsit de o... pondere similară, Nicolae Urs nici vorbă să poată concura hazul regretatului Jorj Voicu...

Alte spectacole au avut norocul unor preluări mai puțin „ambicioase”: montarea Teatrului Mic **Monștrii sacri**, reluarea înregistrării de la Cluj cu **Divorț în stil italian sau Șantaj** de la Teatrul „Nottara”. De altfel, Dominic Dembinski, semnatar și al regiei TV la această din urmă piesă, poate fi dat exemplu pentru modul în care știe să-și înregistreze reprezentațiile speculând atuurile micului ecran, de la recrearea atmosferei până la captarea expresivității actoricești în prim planuri (vezi și excelentul **Henric IV** după Pirandello).

Iată cum, peste ani și generații, se poate constata existența unei tradiții, pentru că o performanță a preluării creatoare a unui spectacol propriu este și **Clipe de**

